

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

судин, що призводить до збереження артеріального кровопостачання ділянки анастомозу. Незалежно від різниці в діаметрі просвіту між аферентною та еферентною петлями, немає проблем для відповідного наближення ідентичних тканин у анастомозах збоку в бік. Цей стан значно позитивно впливає на регенерацію анастомозів. І широко визнано, що більший калібр лінії анастомозу в бокових анастомозах сприяє зниженню частоти загальних післяопераційних ускладнень, включаючи анастомозний стеноз і анастомозне витікання, знижує частоту повторних операцій.

Акімов О.Є.

Полтавський державний медичний університет, м Полтава, Україна

**ВПЛИВ СТИМУЛЯЦІЇ ОРГАНІЗМУ БАКТЕРІАЛЬНИМ
ЛІПОПОЛІСАХАРИДОМ НА РОЗВИТОК ОКСИДАТИВНО-
НІТРОЗАТИВНОГО СТРЕСУ У СКЕЛЕТНІЙ М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ ЗА
УМОВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ**

Метаболічний синдром є неінфекційною пандемією, яка виникла внаслідок розвитку суспільно-економічних відносин, покращення калорійного наповнення та доступності харчових продуктів у розвинутих країнах Європи та Америки. Метаболічний синдром супроводжується розвитком системних запальних змін у організмі низької, а іноді навіть високої, інтенсивності. Разом із тим, не виключеним є потрапляння до системного кровообігу бактеріальних ендотоксинів внаслідок інфекційних захворювань за умов метаболічного синдрому. На даний час наукова література наводить обмежену кількість даних щодо синергічного чи антагоністичного впливу стимуляції організму бактеріальним ліпополісахаридом та метаболічного синдрому на розвиток оксидативно-нітрозативного стресу.

Метою даної роботи є вивчення одночасного впливу стимуляції організму бактеріальним ліпополісахаридом та метаболічного синдрому на продукцію активних форм кисню та азоту, активність антиоксидантних ферментів та інтенсивність перекисного окиснення ліпідів у двоголовому м'язі стегна щурів. Дослідження проведено на 12 статевозрілих щурах-самцях лінії «Вістар» масою 200-260 г. Тварини були розділені на 2 групи по 6 тварин у кожній. Перша група – контрольна. Тварини другої групи отримували 20% розчин фруктози у якості єдиного джерела питної води для моделювання метаболічного синдрому (Mamikutty N., 2014), та ін'єкцію бактеріального ліпополісахариду *S. typhi* за схемою Єлінської А.М. для стимуляції організму бактеріальним ліпополісахаридом (Єлінська А.М., 2019). У 10% гомогенаті двоголового м'язу

стегна визначали продукцію супероксидного аніон-радикалу (Цебржинський О.І., 2004), продукцію оксиду азоту та концентрацію пероксинітриту (Акімов О.Є., 2016), активність супероксиддисмутази та каталази (Єлінська А.М., 2019) та вміст вільного малонового діальдегіду (Єлінська А.М., 2019). Для перевірки статистичної значущості відмінностей між групами використовували U-критерій Манна-Уїтні. Різницю вважали статистично значущою при $p < 0,05$.

Поєднання стимуляції організму бактеріальним ліпополісахаридом та метаболічного синдрому призводить до збільшення продукції супероксидного аніон-радикалу у двоголовому м'язі стегна щурів на 134,9% порівняно із контрольною групою тварин. За цих умов концентрація пероксинітриту збільшується на 268%, а продукція оксиду азоту зростає на 137%. Активність супероксиддисмутази та каталази збільшуються на 124,8% та 20,6% відповідно. Вміст вільного малонового діальдегіду у двоголовому м'язі стегна щурів за умов одночасного впливу стимуляції організму бактеріальним ліпополісахаридом та метаболічного синдрому зростає на 146,5% відносно контрольної групи.

У підсумку слід зазначити, що одночасний вплив стимуляції організму бактеріальним ліпополісахаридом та метаболічного синдрому призводить до розвитку оксидативно-нітрозативного стресу у двоголовому м'язі стегна щурів із компенсаторним зростанням активності антиоксидантної системи.

Багіров І.М.

Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan

ВПЛИВ РЕНТГЕНІВСЬКИХ ПРОМІНЬ НА МЕТАБОЛІЗМ ПЕЧІНКИ

Метою дослідження було вивчити зміни метаболізму печінки білих щурів, опромінених рентгенівськими променями, та уточнити їхній патофізіологічний механізм .

Матеріали та методи . Експерименти проведені на 20 головах білих щурів, вирощених за умов віварію. Піддослідні тварини були поділені на 3 групи по 5 голів у кожній. До 1 групи увійшли інтактні щури. Білих щурів 2 групи опромінювали рентгенівськими променями. У піддослідних тварин , що входять до 3 групи, через 10 днів після припинення рентгенівського опромінення в крові визначали концентрації печінкових ферментів . Експериментальні тварини піддавалися впливу рентгенівських променів (РЛ) за допомогою апарата «RUM-17» у разовій дозі 4 г та продовжували протягом 5 днів. Для проведення аналізів брали кров і готували гомогенат печінки.

Результати. Було визначено, що показники активності ферментів печінки в крові білих щурів, опромінених РС, відрізнявся від норми. Активність

Зміст

Агаєв Е.К., Ісмаїлова З.Е., Гасанов А.Б., Ісрафілова С.Б. ПОРІВНЯННЯ РІЗНИХ ВИДІВ АНАСТОМОЗІВ ВИКОРИСТОВУВАНИХ У НЕВІДКЛАДНІЙ ЧЕРЕВНОЇ ХІРУРГІЇ	4
Акімов О.Є. ВПЛИВ СТИМУЛЯЦІЇ ОРГАНІЗМУ БАКТЕРІАЛЬНИМ ЛІПОПОЛІСАХАРИДОМ НА РОЗВИТОК ОКСИДАТИВНО- НІТРОЗАТИВНОГО СТРЕСУ У СКЕЛЕТНІЙ М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ ЗА УМОВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	5
Багіров І.М. ВПЛИВ РЕНТГЕНІВСЬКИХ ПРОМІНЬ НА МЕТАБОЛІЗМ ПЕЧІНКИ	6
Балаєва Ш.М., Султанова М.Дж., Джафарзаде Н.Дж. ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ДИТЯЧОГО І ПІДЛІТКОВОГО НАСЕЛЕННЯ АЗЕРБАЙДЖАНА	8
Бауман С.С., Шешукова О.В., Труфанова В.П., Мосієнко А.С., Казакова К.С., Падалка А.І., Поліщук Т.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ВПЛИВУ ХРОНІЧНОГО ГАСТРОДУОДЕНІТУ НА ВИНИКНЕННЯ ЗАПАЛЕННЯ ПАРОДОНТУ У ДІТЕЙ	10
Баштан В. П., Чорнобай А.В., Муковоз О. Є., Гагал О.В., Яковенко Л.Д. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА НЮАНСИ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ	11
Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В., Білаш В.П., Кононов Б.С., Донченко С.В., Олексієнко В.В., Олійніченко Я.О. ПЛАНУВАННЯ І ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ РОБОЧОГО ЧАСУ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	13
Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В., Кононов Б.С., Донченко С.В., Олексієнко В.В., Олійніченко Я.О. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	17
Білаш В.П., Свінцицька Н.Л., Білаш С.М., Лисаченко О.Д., Біланов О.С. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО МЕДИКА ТА ЙОГО ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	21
Бичко М.В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ; ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ»	25
Бойченко О.М., Мошель Т. М., Крутікова А. Д. ЗАЛЕЖНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ВІД ХАРЧОВИХ ЗВИЧОК ПАЦІЄНТІВ	27